

Το Ριάντ δοκιμάζει τις αντοχές της Ουάσιγκτον

Η ΠΑ, Ισραήλ και Δύση παρακολουθούν με ενδιαφέρον και ανησυχία τις κινήσεις της σαουδαρβικής διπλωματίας. Η κινεζική διαμεσολάβηση που οδήγησε στην εξομάλυνση των σχέσεων Σαουδικής Αραβίας - Ιράν επισφραγίστηκε με την πρόσφατη επαναλειτούργια των πρεσβειών τους, προμηνύοντας περαιτέρω ενίσχυση δεσμών. Αυτή η εξέλιξη συμπαρέσυρε και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, που ανακοίνωσαν στις 31/5, χωρίς πολλές διευκρινίσεις, ότι αποσύρονται από το επιχειρησιακό σκέλος της πολυεθνικής ναυτικής δύναμης CMF υπό αμερικανική διοίκηση, που έχει ως αποστολή την απόκρουση των ιρανικών προσπαθειών να παρεμποδίσουν την ομαλή ναυσιπλοΐα στον Κόλπο. Η απόσυρση των ΗΑΕ πραγματοποιήθηκε με τη σύμφωνη γνώμη του Ριάντ, με το οποίο τελούν υπό απόλυτη εξάρτηση. Μία εβδομάδα αργότερα, ιρανός στρατιωτικός αξιωματικός δήλωσε στις 5/6 ότι «πρόκειται σύντομα να συσταθεί πολυεθνική ναυτική δύναμη για

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛ ΧΑΡΙΤΟΥ

την πρόσπιση της σταθερότητας στον Βόρειο Ινδικό Ωκεανό», στην οποία, εκτός από το Ιράν, θα συμμετέχουν τα ΗΑΕ, το Μπαχρέιν, η Ινδία, το Πακιστάν και «αναμένεται να προσχωρήσουν και άλλες χώρες της περιοχής». Η Τεχεράνη, όπως ήταν αναμενόμενο, υπερθεμάτισε, προβάλλοντας την εξέλιξη αυτή ως επιβεβαίωση του βασικού αξιώματος της εξωτερικής της πολιτικής, κατά το οποίο «μόνες αρμόδιες να επιβάλουν μία "δίκαιη τάξη πραγμάτων" στη Μέση Ανατολή είναι οι χώρες που ανήκουν πραγματικά στην περιοχή και όχι οι

ξένοι ιμπεριαλιστικοί - μεταποικιακοί παράγοντες, όπως είναι οι ΗΠΑ, το Ισραήλ και η Δύση εν γένει».

Αυτές οι λεπτές συγκυρίες προκάλεσαν την τριήμερη επίσκεψη του Αντονι Μπλίνκεν στη Σαουδική Αραβία, που άρχισε στις 6 Ιουνίου, με τον ισχυρό άνδρα του Ριάντ, Μοχάμαντ μπιν Σαλμάν, να κάνει ό,τι μπορεί για να επιβάλει τον ρόλο του ρυθμιστή των μεσανατολικών ισορροπιών μεταξύ Ιράν, Ισραήλ και Δύσης.

Ενώ συμβαίνουν όλα αυτά, οι ισραηλινές προειδοποιήσεις εντείνονται, με δηλώσεις ότι δεν θα γίνει ανεκτή η παγίωση ενός περιφερειακού φιλοϊρανικού μετώπου, που θα δώσει πίστωση χρόνου στο πυρηνικό πρόγραμμα της Τεχεράνης. Παράλληλα, η αμερικανική τακτική κατευασμού, που προβάλλει το ενδεχόμενο της εξομάλυνσης των σχέσεων με τη Σαουδική Αραβία, προκειμένου η δεύτερη να μην καταλήξει «δεκανίκ» ενός φιλορωσικού / φιλοσινικού Ιράν, μάλλον δεν πείθει το Ισραήλ - που επαναλαμβάνει εμμονικά ότι «είναι έτοιμο για όλα». Οι Ισραηλινοί αρχίζουν να χάνουν την υπομονή τους από την αμερικανική στάση, που την ερμηνεύουν ως αδικαιολόγητη άρνηση εμπέδωσης του ιρανικού κινδύνου. Συγχρόνως, δεν πιστεύουν διαρροές που μεταφέρονται από το Ριάντ ότι «η επαναπροσέγγιση με την Τεχεράνη έγινε προς ηθική ικανοποίηση της Κίνας, που νομίζει πως έτσι κεφαλαιοποιεί διπλωματικά την οικονομική της επιρροή στην περιοχή».

Σε καθαρά πρακτικό επίπεδο - και προκειμένου να μην προσχωρήσει στο «ιρανικό στρατόπεδο», το αντίλλαγμα που αποζητά από τις ΗΠΑ ο Μοχάμαντ μπιν Σαλμάν είναι να δοθεί στη χώρα του η δυνατότητα να αναπτύξει το δικό της «ειρηνικό πυρηνικό πρόγραμμα», προβάλλοντάς το ως αναγκαίο φιλοδυτικό «πυρηνικό αντίβαρο», θέλοντας προφανώς να διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη του καθεστώτος του. Όσο για την εξομάλυνση των σχέσεων με το Ισραήλ, δεν θα στοιχίσει σε τίποτα στους Σαουδάραβες να επιτρέψουν απευθείας πτήσεις μεταξύ Τελ Αβίβ και Μέκκας ενόψει του μαζικού προσκυνήματος στα τέλη Ιουνίου, αρκεί να γίνουν από «αεροπορική εταιρεία τρίτης χώρας», όπως φέρεται να προτείνει το Ριάντ, για να κρατηθούν απλώς τα προσχήματα.

Αραγε, μέχρι πού φτάνουν τα όρια της αμερικανικής υπομονής;